

Egyházkerületünk a számok tükrében

Az egyházkerület közgyűlése minden évben részletes tájékoztatót kapott az egyház költségei előző évi népmozgalmi, egyházi szolgálati, pénzügyi és gazdasági jelentéseinek összesítéséről. / A táblázatos anyagok 2003. óta az utolsó öt esztendő adatait tartalmazzák./

A népmozgalmi statisztikai adatokat – öt esztendeje már – a gyülekezet lelkészei elektronikus úton rögzítik és küldik meg az Országos Irodának. Az onnan megkapott feldolgozásokat rendszeresen ellenőrzöm, majd a hibákat, hiányosságokat az érintett lelkészek segítségével sikerül tisztázni, így reménység szerint az országos adatállományban is már a jó adatok szerepelnek. /Meg kell mondanom, hogy évek óta 25 körül van azok száma, akiket valamilyen hiba, hiányosság miatt telefonon fel kellett hívnom./ A gazdálkodási adatszolgáltatási űrlap illetve az egyházközségi zárszámadások számítógépes feldolgozásából állítottam össze a pénzügyi és gazdasági összesítéseket.

/A részletezett adatokat tartalmazó táblázatokat 2012. május 9-én illetve 10-én e-mailben elküldtük az Egyházkerületünk és egyházmegyéink elnökségeinek./

A tájékoztatómban az egyházi statisztika mindkét területét – népmozgalmi és gazdasági adatait – szeretném ismertetni, hiszen a kettő együtt mutatja be egyházkerületünk életének számokban is értékelhető mutatóit. A számok beszélnek és önvizsgálatra készítetnek.

I. Népmozgalom

2011. évben az egyházkerületünkben élő és működő gyülekezetekben az egyházközségi tagok száma alig haladta meg a 69 ezer főt, az előző évhez képest Kelet-Békés megyében csökkent a számuk, míg Nyugat-Békésben növekedett. /Az egyházi törvények szerint az egyházközségek tagjairól nyilvántartást vezetnek, a választói névjegyzéket minden év elején fel kell frissíteni./ Az egyházközségek választói névjegyzékében 23911 szerepelt, tíz esztendővel korábban ez a szám kerületi szinten 6277 fővel volt több /ezen időszak alatt egy ötöddel csökkent az egyházfenntartásában résztvevők száma/. Az elmúlt tíz évben az egyházkerületi átlagnál jóval nagyobb mértékben csökkent a Nyugat-Békési választói névjegyzékben szereplők száma /38%/, őket követi a Tolna-Baranyai gyülekezetek/29%/.

A 2011 évben az egyházközségeknek a választói névjegyzékében szereplők számának nagyságszerinti megoszlását az alábbi táblázatban mutatom be:

Választói névjegyzékben szereplők	Bács- Kiskun	Kelet- Békési	Nyugat- Békési	Pesti	Tolna- Baranyai	Déli egyházkerületbe n
	egyházmegyékben					
100 fő alatt	2	2	6	1	3	14
100 - 200 fő között	1	3	2	4	4	14
201 - 300 " "	1	1	2	5	0	9
301 - 400 " "	2	1	0	2	6	11
401 - 500 " "	1	0	0	0	1	2
501 - 700 " "	1	0	1	3	1	6
701 - 1000 " "	1	1	1	1	1	5
1001 fő felett	2	1	0	1	0	4
Összesen	11	9	12	17	16	65

A gyülekezetek nyilvántartása alapján a 65 gyülekezetből 28-nál a választói lélekszám nem haladja meg a 200 főt. **Ez a szám is mutatja, hogy gyülekezeteink közel fele napi működési gondokkal küszködik.** Egy – két kivételtől eltekintve ezek önállóan /segítség nélkül / nem tudnak megélni, mégis őrzik formai önállóságukat. A döntő ugyan nem a lélekszám, hanem az, hogy milyen aktív egyházi élet folyik az adott területen. 2013-as év első felében rendelkezésre áll majd a 2011 év végi népszámlálási adatok, valamint az egyházi statisztikák ismeretében **felül kellene vizsgálni a gyülekezetek státuszát.** Ezzel egy időben célszerű lenne a gyülekezetek jogállásáról szóló törvényi helyeket aktualizálása – ahol szükséges azokat megváltoztatni. A négy legnagyobb gyülekezetünk – ilyen vonatkozásban – Kiskőrös /2422/, Soltvadkert /1355/, Békéscsaba /1381/ és a Deák tér /1514/.

Hazánkban a 2010 évi jelentős visszaesést követően 2011-ben a születések száma újabb 2,5 százalékos csökkenést mutatott, amit az előző évinél 2285 –tel kevesebb születés szám magyaráz. A 2011. évi újszülöttek száma először esett 90 ezer alá, és a felét sem érte el az 1970-es évek közepén született nemzedékek létszámának, ezzel újabb mélypontot eredményezett a hazai születési statisztika történetében.

Az egyházkerületünkben 8 %-kal kevesebb gyermeket kereszteltek meg lelkészeink /829-et/, mint egy esztendővel korábban. A legdrasztikusabb csökkenés a Tolna-Baranyai és a Pesti

egyházmegyékben volt. A felnőtt kereszteleseket is figyelembe véve a legtöbb keresztelest a Bács-Kiskuni és a Pesti egyházmegyékben anyakönyvezték./a legtöbb 6 évnél idősebb korú keresztelest az előző évekhez hasonlóan a két békési egyházmegyében volt./ Négy gyülekezetünknel nem volt keresztelest 2011-ben. /Gyomán, Mezőtúron, Tiszaföldváron és Kölesden/

Az elmúlt esztendőben, országunkban a halálozások 128700 fős száma 1,3 százalékkal, 1756 elhunyttal volt alacsonyabb a 2010 évinél. Az elmúlt másfél évtizedben tapasztalt, alapvetően mérséklődő irányzat az utóbbi években megtorpant és hosszú idő óta folyamatosan meghaladta a 130ezer főt. 2011-ben – 1974 után először – csökkent e szint alá – a korábbinál jóval kedvezőtlenebb korösszetétel mellett -, ami a halandóság jelentős javulásával párhuzamosan ment végbe. A születésszám csökkenése nagyobb mértékű volt, mint a halálozásoké, ennek következtében a természetes fogyás mértéke kismértékben ugyan, de tovább növekedett és 2011-ben 40650 főt tett ki.

Egyházkerületünkben 2011 évben 6 százalékkal csökkent a temetések száma, 90 fővel kevesebbet temettek lelkészeink, mint 2010 évben /szám szerint 1368 főt/. Egyházmegyéenként tekintve a 2002 – 2011 évek összesített temetési és keresztelest adatai a következők voltak:

Egyházmegye	Temetés	Keresztelest	Különbözet
Bács-Kiskuni	3063	2799	264
Kelet-Békési	3130	2070	1060
Nyugat-Békési	3513	2187	1326
Pesti	4242	3035	1207
Tolna-Baranyai	2454	1869	585
Összesen:	16402	11960	4442

A 65 gyülekezetünk közül tizenháromnál a keresztelest a száma meghaladta a temetések számát.

Két gyülekezetünknel /Gyomán és Mezőtúron/ nem volt evangélikus egyházi temetés 2011évben/.

A házassági mozgalom csökkenő irányzata 2011-ben megállt. A házasságkötések száma az ezredfordulót követő években alacsonyszinten ingadozott, inkább stagnált, 2006 és 2010 között jelentősen, ötödével visszaesett. A 2011 évi 35750 házasságkötés az előző évi

alacsony számhoz viszonyítva kismértékű 0,6 százalékkal emelkedett, azaz 230-al több házasságkötést jelentett.

Kerületünkben – hattal kevesebb, mint egy évvel korábban – 2011-ben 316 esketés történt, melyből 226-nál úgynevezett vegyes párok fogadtak egymásnak örök hűséget. Az elmúlt tíz évet tekintve egyházmegyénként a következő volt az összesített esketések száma:

Bács-Kiskunban:1065, Kelet-Békésben:473, Nyugat-Békésben:387, Pesti:1097, Tolna-Baranyában:602, mindez egyházkerületi szinten összesen 3624 esküvőt jelentett./2011 évben 9 gyülekezetnél nem történt esketés/

Az egyházi statisztikában válásra vonatkozóan nincsenek adatok, országosan 2011-ben a bíróságok közreműködésével 23200 válásra került sor, ez mintegy 670-nel kevesebb az előző évinél. A válások abszolút száma az utóbbi néhány évben határozottan csökkenő irányzatot mutat, bár ennek értékelésénél azt is figyelembe kell venni, hogy azok egyre kevesebb házasságkötésre, illetve házasságban élő párra vonatkoznak. Érdeemes megemlíteni, hogy 2011-ben 100 házasságkötésre közel 65 válás jutott, 1990-ben e mutató értéke 39 volt.

A megkonfirmáltak száma 2011-ben 536 fő volt., melyből 391-en 18 év alattiak voltak, ez utóbbiak száma közel 9 százalékkal volt több, mint az ezt megelőző évben. Érdeemes megemlíteni, hogy az utóbbi tíz évben 6574-en konfirmáltak kerületünkben, ebből 1830-an Bács-Kiskunban, 1238-an Pesti egyházmegyében, 1207-en Kelet-Békésben, 1203-an Nyugat-Békésben, míg Tolna-Baranyában 1096-an. Az utóbbi években jelentős csökkenés tapasztalható a Pesti egyházmegyénél. A megkeresztelteknek már több mint a fele nem jut el a konfirmálásig. Az elmúlt évben 65 gyülekezetből 17-nél nem volt konfirmációi ünnepély.

2011 évben a hitoktatásban részesülők száma /5678/ 5 százalékkal növekedett a hittanórák száma pedig 2 százalékkal. /Tiszaföldváron, Józsefvárosban és Kölesden nem volt hitoktatás az elmúlt esztendőben/ Abszolút számokat tekintve a legtöbb hittanos /1617/ Nyugat-Békésben, a legkevesebb /727/ Tolna-Baranyában volt. A hitoktatási csoportok közel 80 százaléka iskolai, ennél jóval magasabb ez az arányszám Nyugat-Békésben /95/, míg Kelet-Békésben és Pesten a legalacsonyabb /68/. Ez utóbbi két egyházmegyében működik a legtöbb gyülekezeti hitoktatási csoport.

A lélekszámok csökkenésével egyidejűleg csökkentek a bibliaórák száma illetve az azokon való részvétel. Különösen szomorú a kép a gyermek és ifjúsági bibliaórai látogatottság területén. –Akkor is így van ez, ha tudjuk, hogy a mai ifjúság rengeteg un. pluszterhelést kell (?), hogy elviseljen.

11,5 ezer istentiszteletet tartottak lelkészeink 2011-ben, a legtöbbet a legnagyobb szórvánnyal bíró Tolna-Baranyában, a legkevesebbet Nyugat-Békésben. Egy „átlagos” vasárnap az evangélikus egyházközségi tagok 9 % - a megy templomba, van olyan egyházmegye ahol ez az arányszám 4 %. Egy lelkészre a legtöbb istentisztelet Tolna-Baranyában, míg a legkevesebb a Pesti egyházmegyében jut. Arányaiban a legtöbb templomlátogató a legnagyobb szórvánnyal bíró Tolna-Baranyában volt.

2011-ben egyházkerületi szinten tovább mérséklődött az úrvacsorai alkalmak száma / legjelentősebb csökkenés a Nyugat-Békési egyházmegyei gyülekezetiéknél volt/, az úrvacsorával élők száma a két békési egyházmegyét kivéve mindenütt emelkedett.

A lelkipásztori látogatások és a „lelkipásztori beszélgetések ” száma 2011-ben tovább csökkent, ekkor volt a legalacsonyabb a számuk az utóbbi tíz esztendőben.

II. Gazdálkodás

A gazdálkodásnál el kell mondanunk, hogy 2011 évben a gyülekezetek bevételei és kiadásai egyházkerületi szinten kisebb mértékű növekedést mutatnak. A legnagyobb bevételi és kiadási adatokat változatlanul a Nyugat-Békés, míg a legkisebbet a Kelet-Békési egyházmegyében regisztráltuk.

Pénzügyi bevételek megoszlása 2011 évben

Egyházmegye	Saját-hívektől	Gazdálkodásból	Egyházi	Állami	Külső támogatás külföldi segélyek	Összesen	Megoszlás
			támogatásból				
Bács-Kiskuni	31,9	14,1	12,3	8,2	33,5	100,0	20,6
Kelet-Békési	20,5	36,1	7,3	23,9	12,2	100,0	16,3
Nyugat-Békési	21,3	28,9	9,0	7,1	33,7	100,0	19,8
Pesti	42,1	22,4	19,1	3,8	12,6	100,0	22,2
Tolna-Baranyai	24,5	26,5	12,6	11,8	24,6	100,0	21,1
Összesen:	28,6	25,1	12,4	10,3	23,6	100,0	100,0

A saját hívektől származó bevétel az előző évhez viszonyítva csökkent /elsősorban a Kelet-Békési és a Tolna-Baranyai egyházmegyéknél volt jelentős mértékű a csökkenés/.

Összességében 286,7 millió forinttal támogatták a hívek az egyházkerületünk gyülekezeteit, 8 millió forinttal kevesebbel, mint egy esztendővel korábban. Összességében az

egyházfenntartói járulék és a persely növekedett, míg az adományra és a céladományra befizetett összegek csökkentek. A saját hívektől származó összes bevétel 40 százaléka egyházfenntartói járulékból, 36 százaléka adományból és céladományból és 24 százaléka perselypénzből tevődik össze.

Egyházmegyénként 2011 évben az egy fő választói névjegyzékben szereplőre tekintve a következő bevételek jutottak / forintban/.

Egyházmegye	Egyházfenntartói járulék	Adomány	Persely	Cél-adomány	Saját hívektől származó összes bevétel	2011 évi bevétel a 2010 évi %-ban
Bács-Kiskuni	4698	1443	1863	1518	9522	109,0
Kelet-Békési	2839	4625	2403	593	10460	92,2
Nyugat-Békési	3871	6362	3194	2425	15852	100,7
Pesti	5944	3128	3961	990	14023	96,7
Tolna-Baranyai	5395	1285	2997	1880	11557	83,9
Összesen:	4836	2856	2881	1416	11989	96,9

Mint láthatjuk, a gyülekezetek bevételeinek már a harmadát sem teszi ki a saját hívektől származó bevétel, a kiadásainak csupán egyötödét fedezte volna..... Az egyházkerületünkben nyilvántartott 69 ezer egyházközségi tagból alig 24 ezer azok száma, akik valamilyen mértékben anyagilag is hozzájárulnak az egyházközségek fenntartásához / ő tőlük származik a már említett 286,7 millió forint/. Egy főre vetítve havi átlagban még mindig nem éri el az ezer forintot, ezen belül az egyházfenntartói járulék éppen, hogy meghaladja a havi 400 forintot.

Országos és kerületi támogatás nélkül gyülekezeteink jó része képtelen lenne saját maguk fenntartására. És erről őszintén kellene beszélni, nemcsak a lelkészeknek, felügyelőknek, presbitériumnak egyaránt. A közelmúltban találkoztam több olyan gyülekezeti taggal, akik úgy tudták, hogy az adójukból felajánlott egy százalékkal ők eleget tettek az „egyházfenntartást” illetően.... Tény, hogy az egyházközségeket /tagjaival együtt/ jelentősen sújtja, hogy mindent /energia, víz, egyéb szolgáltatások/ világpiaci áron vagy azon felül kapunk, ugyanakkor gyülekezeti tagjaink átlag jövedelme alig haladja meg a létminimumot. / Az elmúlt 21 évben a háztartási energia 35 szörösére emelkedett/ ennek kifizetése jelenti a legtöbb gondot gyülekezeteinkben/, ezen időszak alatt az átlagkereset 16 szorosára az egyházfenntartói járulék pedig 8 szorosára /600 Ft-ról 4836-ra /növekedett/.

